EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.3.2021
COM(2021) 114 final

2021/0059 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki naj se v imenu Evropske unije zastopa glede predvidenega sklepa udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki naj ga Komisija zastopa v imenu Evropske unije v okviru Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) glede predvidenega sklepa o spremembi določb Sporazuma o lokalnih stroških. Te določajo najvišji odstotek vrednosti podprte izvozne pogodbe, ki ustreza izdelkom in storitvam, prisotnim lokalno, tj. v namembni državi, in ne v državi izvoznici ali tretji državi. Predvideni sklep bi povečal ta najvišji odstotek in zagotovil večjo prožnost v skladu z razmerami na trgu.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih

Sporazum je prijateljski dogovor med EU, ZDA, Kanado, Japonsko, Korejo, Norveško, Švico, Avstralijo, Novo Zelandijo in Turčijo, katerega namen je zagotoviti okvir za pravilno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov. V praksi to pomeni vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev (pri čemer konkurenca temelji na ceni in kakovosti izvoženega blaga in storitev in ne na zagotovljenih finančnih pogojih) obenem pa prizadevanja za odpravo subvencij in izkrivljanj trgovine, povezanih z uradno podprtimi izvoznimi krediti. Sporazum je začel veljati aprila 1978 za nedoločen čas in čeprav mu Sekretariat OECD zagotavlja upravno podporo, ni pravni akt OECD[1].

Sporazum se redno posodablja ob upoštevanju razvoja finančnega trga in politike, ki vpliva na zagotavljanje uradno podprtih izvoznih kreditov. Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[2] določa, da se smernice iz Sporazuma uporabljajo v Uniji in so zato postale pravno zavezujoče v EU[3]. Spremembe pogojev Sporazuma so vključene v pravo EU z delegiranimi akti v skladu s členom 2 te uredbe.

2.2. Udeleženke Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih

Unijo na sestankih udeleženk Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: udeleženke) in v pisnih postopkih za sprejemanje odločitev udeleženk Sporazuma zastopa Evropska komisija. Odločitve o vseh spremembah Sporazuma se sprejemajo soglasno. Stališče Unije sprejme Svet, o njem pa razpravljajo države članice v delovni skupini Sveta za izvozne kredite[4].

Člen 62 Sporazuma določa, da „udeleženke redno pregledujejo delovanje Sporazuma. Med pregledom udeleženke med drugim pregledajo postopke za pošiljanje obvestil, izvajanje in delovanje sistema diferencirane diskontne stopnje, pravila in postopke o vezani pomoči, vprašanja prilagajanja, predhodno prevzete obveznosti in možnosti širše udeležbe v Sporazumu.“

2.3. Predvideni akt udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih

Na 141. sestanku udeleženk Sporazuma junija 2019 so udeleženke razpravljale o osnutku predloga EU o povečanju uradne podpore za lokalne stroške. Osnutek predloga je bil dobro

---

1 Kot je opredeljeno v členu 5 Konvencije OECD.

2 Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

3 V preteklosti so bile prejšnje različice Sporazuma OECD s sklepi Sveta prenesene v pravo EU.

4 Sklep Sveta o ustanovitvi Skupine za usklajevanje politike glede zavarovanja posojil, posojilnih garancij in finančnih posojil (UL 66, 27.10.1960, str. 1339).

sprejet, odzivi drugih udeleženk pa so bili pozitivni, vendar pa je ena delegacija izrazila pridržek in pozvala EU, naj zagotovi dodatna pojasnila in informacije o ozadju.

Na naslednjem sestanku udeleženk Sporazuma novembra 2019 se je ponovno razpravljalo o povečanju uradne podpore za lokalne stroške. Razprava se je nanašala na morebitne spremembe osnutka predloga, med drugim omejitev kritja lokalnih stroškov na določene sektorje ali države. Vendar udeleženke niso dosegle skupnega stališča in razprave so bile preložene na prihodnje sestanke. Delegacija, ki ni podprla osnutka predloga EU, je na 144. sestanku udeleženk Sporazuma junija 2020 predložila nasprotni predlog o podpori lokalnim stroškom. Ta predlog ni bil deležen podpore drugih udeleženk, vendar so bile predlagane in obravnavane kompromisne rešitve in spremembe za razrešitev odprtih vprašanj.

EU je svoj osnutek predloga pregledala ob upoštevanju stališč, izraženih na prejšnjih sestankih udeleženk Sporazuma, in na 145. sestanku udeleženk, ki je potekal 17. novembra 2020, predložila osnutek kompromisnega predloga. Nekatere udeleženke so predlagale manjše spremembe osnutka kompromisnega predloga. Po razpravi so vse udeleženke podprle osnutek kompromisnega predloga skupaj s predlaganimi spremembami. Udeleženke Sporazuma bodo sprejele sklep o osnutku kompromisnega predloga Unije po pisnem postopku.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Glavna načela v zvezi z uradno podporo za lokalne stroške so določena v členu 10 Sporazuma. Ta določa, da uradna podpora za lokalne stroške ne sme presegati 30 % vrednosti izvozne pogodbe (nacionalne kapacitete in dobave iz tretjih držav). Te določbe so bile uvedene leta 2006, ko se je najvišja raven uradne podpore zvišala s 15 % na 30 % pogodbene vrednosti izvoza. V zadnjih desetletjih so se svetovni trgovinski in proizvodni vzorci bistveno spremenili. Pojav globalnih vrednostnih verig je spremenil pristop izvoznikov do nabave blaga: podjetja, ki so prej proizvajala predvsem v eni državi, zdaj optimizirajo svojo nabavo na podlagi stroškovne učinkovitosti in geografske razpoložljivosti, en sam končni izdelek pa je pogosto rezultat proizvodnje in linij za sestavljanje v več državah. Izvozna industrija EU že dolgo poziva k večji prožnosti lokalnih stroškov. Sedanja omejitev podpore lokalnim stroškom postavlja izvoznike EU v slabši konkurenčni položaj v primerjavi z izvozniki v državah, ki jih Sporazum ne zavezuje.

Predvideni sklep o povečanju uradne podpore za lokalne stroške bi pomenil, da se najvišja raven lokalnih stroškov zviša na 40 % vrednosti izvozne pogodbe v državah z visokim dohodkom[5] (kategorija držav I iz Sporazuma) in na 50 % v državah s srednjim in nizkim dohodkom (kategorija držav II iz Sporazuma). Določbe o lokalnih stroških v sektorskem dogovoru o izvoznih kreditih za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter vodnih projektov bi bile usklajene z določbami o lokalnih stroških v glavnem delu Sporazuma. Poleg tega bi se Sporazumu dodala klavzula o pregledu, ki bi določala, da se pregled opravi tri leta po začetku veljavnosti novih določb o lokalnih stroških.

Zato se priporoča, da se Unija strinja s predvidenim sklepom udeleženk Sporazuma o povečanju uradne podpore za lokalne stroške, ki se sprejme s pisnim postopkom.

[5] Kot jih vsako leto opredeli Mednarodna banka za obnovo in razvoj glede na BND na prebivalca.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[6].

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Predvideni akt lahko odločilno vpliva na vsebino zakonodaje EU, in sicer na Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES. To izhaja iz člena 2 navedene uredbe, ki navaja, da „Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 3 z namenom spreminjanja Priloge II, ki je potrebno zaradi sprememb smernic, o katerih se dogovorijo udeleženke Sporazuma“.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo predvideni sklep udeleženk spremenil Sporazum, je primerno, da se po njegovem sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

[6] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

2021/0059 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki naj se v imenu Evropske unije zastopa glede predvidenega sklepa udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je v EU pravno zavezujoč v skladu z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES [7].

(2) Udeleženke Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: udeleženke) so se na 145. sestanku 17. novembra 2020 dogovorile, da bodo po pisnem postopku sprejele sklep o spremembi Sporazuma, da bi se povečala uradna podpora za izvozne kredite v obliki lokalnih stroškov.

(3) Primerno je, da se določi stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa glede sklepa udeleženk Sporazuma v pisnem postopku, saj bo predvideni sklep v skladu s členom 2 Uredbe (EU) št. 1233/2011 lahko odločilno vplival na vsebino prava Unije.

(4) S predvidenim sklepom o povečanju uradne podpore za lokalne stroške bi bilo treba določbe o podpori lokalnim stroškom iz Sporazuma prilagoditi prevladujočim trgovinskim in proizvodnim vzorcem. Globalne vrednostne verige so spremenile odločitve izvoznikov glede nabave, večina izvoznikov pa zdaj nabavlja blago v več državah in vedno bolj v kraju, kjer se kupec nahaja. Da bi izvoznikom EU omogočili večjo prožnost in optimalne strategije nabave, bi bilo treba zgornjo mejo uradne podpore za lokalne stroške zvišati s 30 % na 40 % vrednosti izvozne pogodbe v državah z visokim dohodkom in s 30 % na 50 % vrednosti izvozne pogodbe v državah s srednjim in nizkim dohodkom –

[7] Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45) (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 1233/2011).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v pisnem postopku udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih glede predvidenega sklepa o povečanju uradne podpore za lokalne stroške, je določeno v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik